

Als detractors dels Religiosos

Malgrat els Instituts Religiosos hagin donat en tots temps a la humanitat homes eximis en el camp de les lletres i àdhuc a voltes s'hagi pogut confondre la seva història amb la de la ciència, l'acció dels ordes religiosos en la cultura té, però, el seu moment culminant: aquell en el qual lograren salvar de la invasió dels bàrbars els tresors de l'antigua ciència.

Conegut és de tothom el fet històric que marca l'entrada de la humanitat en l'edat mitjana. Els bàrbars que feia ja alguns segles sotjaven darrera les fronteres de l'imperi romà esperant el moment oportú per a llençar-se sobre els seus territoris i saquejar-los, rompen després de la mort de Teodosi l'escassa resistència que podia oposar-los un imperi gastat pels propis vicis, i ajudats de la teia i l'espasa decidiren aniquilar tot el que en ell s'havia creat.

Moments crítics per a tots aquells bells monuments, bastits per genis incomparables en el camp de la ciència. La humanitat perdria uns tresors que mai més no podria retrovar. Així fóra certament si Déu no hagués suscitat a temps homes capaços d'apreciar aquells valors i deturar el braç que amenaçava destruir-los.

Quin és, doncs, el nom d'aquests homes valerosos que gosaren enfrontar-se amb els bàrbars invasors? Qui salvà l'antigua ciència d'una catàstrofe segura? Els monjos.

«Del fons dels deserts orientals i africans —diu Montalambert— féu sorgir Déu una nombrosa falange d'homes negres, més intrèpids i pacients, més infatigables i abnegats que els bàrbars i romans: s'escampen sense fer remor pel vell imperi i quan l'hora de la seva ruïna ha sonat, ells estan d'empeus a orient com a occident.

Arriven els bàrbars i a mesura que avancen, als costats, davant, darrera i arreu on passen amb l'incendi i la mort, es formen altres exercèits per a reparar les misèries de la invasió i recollir els fruits de la victòria. Més tard, quan els exterminadors ho hauran envaït tot,

FRANCESC CAULA

“El règim Senyorial a Olot.”

Estudi de la Comarca d'Olot, que compren des del segle IX al XV,
il·lustrat amb 40 gravats

Preu: 3'50 ptes. exemplar

De venda a la llibreria Bonet